

hiphop:

og seksuelle overgrep mot kvinner. «Han bare ba om det.»

Uansett hvordan du vrir og vender på det; noen utsatte Brown for en seksuell handling uten aktivt samtykke, på en scene. Hvorvidt det var et overgrep eller ikke kan egentlig kun Brown selv svare på, men det er likevel et interessant spørsmål å stille.

Og det minnet meg på et annet, langt klarere (og samtidig bekmørkt) eksempel på hvordan rappere selv kan bli ofre for kjønnsmonstre i miljøene de springer ut av, med langt mer tragiske konsekvenser. I den oppsiktsvekkende nærstående (og gode) dokumentaren «The Carter» fra 2009 har rapperen Lil Wayne en slags mann-til-mann/far-til-sønn-samtale med 15 år gamle Lil Twist, en artist på Waynes etikett Young Money.

Wayne er bekymret fordi Twist er jomfru. Og forteller deretter hvordan han – med egne ord! – ble voldtatt som 11-åring. Og hvor mye han likte det. Lil Wayne, som selv ble oppdaget og nærmest adoptert i enda yngre alder av gateentreprenøren Bryan «Baby» Williams, forteller deretter hvordan Baby fikk en voksen kvinne til å utføre oralsex på ham da han var 11, i fullt påsyn av et rom fullt av voksne menn. Han forteller at han var redd, men at han var som forvandlet etterpå. Han var en mann: «I was Lil Wayne.»

Særlig denne formuleringen får det til å gå kaldt nedover ryggen på i hvert fall undertegnede. For om noen skulle ha lyst til å bagatellisere også en slik handling, enda så klart den faller innenfor både straffelovens og de fleste menneskers definisjon på et overgrep, er det bare å ta en titt på det bildet dokumentaren for øvrig tegner av Lil Wayne: verdens mest ensomme mann, alltid på vei fra hotellrom til hotellrom med en mikrofon i kofferten og morfin i plastkopen.

Eller hør på platene hans, hvordan han (når han ikke snakker om flukt inn i grenseoverskridende sex og/eller narkotika) stadig kommer tilbake til en overhengende følelse av fremmedgjøring. «I am not a human being.»

Lil Wayne er et skoleeksempel på det traumatiserte offeret for seksuelle overgrep. Et overgrep han selv har fortalt verden om i klare ord, uten at noen har reagert – langt mindre har noen funnet på å vurdere straffeforfølgelse.

Er det overhodet mulig å tenke seg at en kvinnelig artist kunne fortalt en tilsvarende historie om sin egen manager uten at helvete hadde vært løs? Og hva sier dette, ikke bare om kjønnsrollemønstre i hiphop, men om oss selv, vi som betrakter dette sånn noenlunde utenfra?

musikk@klassekampen.no

Egil Baumann er musikkviter og skriver om klassisk musikk i Musikkmagasinet hver fjerde uke

BAUMANN-VARIASJONER

To gode Grieg-tolkinger

EDVARD GRIEG

Ensemble Allegria

«Ensemble Allegria»
Musikk av Edvard Grieg, Johan Kvandal, Odd Grüner-Hegge og Knut Nystedt
LAWO/Musikkoperatørene

Det Norske Kammerorkester

«Nordic Spring»
Musikk av Edvard Grieg, Kurt Atterberg, Johan Svendsen, Carl Nielsen, Edvard Bræin og Jean Sibelius
Simax/Musikkoperatørene

Det er vår, sies det. I hvert fall tror åpenbart Det Norske Kammerorkester (DNK) det når de kaller sin nyeste cd «Nordic Spring». Den inneholder et knippe stykker for kammerorkester komponert av nordiske komponister, alle i det jeg vil kalle et fengende, lett tilgjengelig tonespråk.

Her får du kjente stykker som Svendsens «Fiolinromanse», Sibelius' «Valse Triste» og Nielsens «Liten Suite for Strykere» og Atterbergs «Suite for Fiolin, Bratsj og Orkester». I tillegg kommer et, for meg, helt ukjent stykke av Edvard Bræin, faren til den mer kjente Edvard Fliflet Bræin, mannen bak den tidligere ønskekonsertslageren «Ut mot havet». (NB! Ikke Rune Rudberg.)

Og DNK trår skikkelig til her og viser til fulle hvilket nivå orkesteret befinner seg på. De legger seg tett innpå musikken og framviser lekre detaljer, samtidig som klangen er varm og homogen. Det er en overskuddsmusisering som vi kjenner igjen fra mange av konsertene til DNK, og både Terje Tønnesen og Lars

FRA HOLBERGS TID, IGJEN: To nye innspillinger av Griegs «Holberg-suiten» lanseres i disse dager. Her er forfatteren på sokkel i Bergen.

FOTO: WIKIMEDIA COMMONS

Andreas Tomter tar godt vare på sine respektive solistroller.

At et yngre kammerorkester, etablert 30 år seinere enn DNK, platedebuterer i disse dager, er selvsagt tilfeldig. Ensemble Allegria (EA) er et ganske nytt kammerorkester grunnlagt i 2007 med basis på Norges musikkhøgskole. De mottok Statoils talentstipend for 2012, og har fått flott mottakelse. Det er et ungt ensemble som bæres oppe av entusiasme og pågangsmot.

På cd-en spiller de Kvandals «Sonate for strykere», Grüner-Hegges «Elegisk melodi for strykere» og Nystedts «Konsert arctandriae for strykere». Og det er musikk de behersker så det holder. Det er fint at AE spiller inn dette repertoaret på en så overbevisende måte, for vi trenger ensembler som går i studio med musikk der det ikke finnes flust med innspillinger fra før.

Men de framfører også «Holbergssuiten» av Grieg, et stykke som nettopp DNK har gjort til sitt signaturstykk. Dette er da også tredje gang DNK spiller det inn på plate.

En leken tilnærmig gjør musikken godt. Holberg var jo, tross alt, en munter mann.

Så her møtes et ungt ensemble med et langt mer etablert i en av Griegs mest kjente komposisjoner. Og hva skjer da?

Grieg komponerte «Holbergssuiten» i forbindelse med 200-årsjubileet for Ludvig Holberg i 1884, og er blitt et

av de mest spilte verkene for kammerorkester overhodet. (Den finnes også for klaver.)

Stykket er en såkalt suite i gammel stil, det vi si at den består av barokksatser som preludium, sarabande, gavotte, og så videre. Sånn sett mimer Grieg en barokksuite, men dette er selvsagt ikke barokkmusikk, men romantisk musikk så det holder. Det er barokkmusikk i gåseøyne.

Det er artig å sammenlikne de to versjonene til henholdsvis DNK og EA, ikke for å finne ut hvilken som er best, men for å tydeliggjøre tolkningsforskjellene: DNK spiller mer nyansert med et skarpere blikk for de små detaljene i musikken. I deler som repeteres varierer DNK mer enn EA, og de ulike orkesterstemmene kommer tydeligere fram. I det hele blir detaljnivået bedre ivarett hos DNK uten at det går utover helheten.

På den andre siden har EA et pågangsmot som fenger der de kaster seg inn i musiseringen. De har ikke DNKs kultiverte orkesterklang, men

spiller litt røffere, noe som gir et mer umiddelbart uttrykk. Det virker som de tar noen flere sjanser enn DNK gjør, og lykkes med det.

Spilt slik klinger musikken litt mer lekende og underholdende, og kanskje kan en slik tilnærmingsmåte gjøre denne musikken godt. Holberg var jo, tross alt, en munter mann. I hvert fall når han skrev.

musikk@klassekampen.no

WWW.COSMOPOLITE.NO
VOGTSGT 64, TORSHOV, SORIA MORIA

MICHAEL RUFF BAND

ONSDAG 15. MAI
KL20:00 KR 250/200+AVG

Tinariwen

TORSDAG 16. MAI
KL21:00 KR 280/230+AVG

TOMASZ STANKO NEW YORK QUARTET

TORSDAG 23. MAI
KL20:00 KR 250/200+AVG

THE SOURCE OF SUMMER

TORSDAG 6. JUNI
KL20:00 KR 300+AVG

CRISTINA BRANCO

FREDAG 13. SEP
KL20:00 KR 300/250+AVG

RICHARD BONA BAND

LØRDAG 21. SEP
KL21:00 KR 300/250+AVG

billettservice.no
tlf. 815 33 133